

Міністерство культури України

*Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти*

«СХВАЛЕНО»

Науково-методичною радою
Державного науково-методичного центру
змісту культурно-мистецької освіти
Протокол № 4
від «20» грудня 2019 р.

**Типова навчальна програма з навчальної дисципліни
«ЦИФРОВІ КЛАВІШНІ ІНСТРУМЕНТИ (СИНТЕЗАТОР)»
елементарного підрівня початкової мистецької освіти**

**Київ
2019**

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)» елементарного підрівня початкової мистецької освіти. Київ, 2019. 27 с.

Укладачі:

А. Н. Прімакова – завідувачка естрадного відділу Київської дитячої музичної школи № 3 ім. В. С. Косенка, спеціаліст вищої категорії, старший викладач, член Ради міського методичного об'єднання естрадної та рок-музики;

М. О. Лук'янчук – директор Київської дитячої музичної школи № 3 ім. В. С. Косенка, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, голова Ради методичного об'єднання педагогічних працівників мистецьких шкіл (м. Київ).

Рецензенти:

Т. В. Полянський – професор кафедри інструментально-виконавської майстерності Київського університету ім. Б. Грінченка; заслужений діяч мистецтв України;

О. Н. Саратський – викладач Вечірньої музичної школи № 1 ім. К. Г. Стеценка, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист; викладач кафедри історії світової музики та оркестрових інструментів Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського; керівник Big Band «SaraBanda» Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програми з навчальної дисципліни «Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»	4
2. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	5
3. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу	7
4. Нормативний зміст і обсяг навчальної дисципліни та результати навчання	7
5. Форми і засоби поточного та підсумкового контролю	16
6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання	18
7. Список рекомендованої літератури	19
ДОДАТКИ	22

ВСТУП

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «**Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)**» (далі – типова навчальна програма) містить загальний нормативний зміст, обсяг та результати навчання учнів початкової мистецької освіти елементарного підрівня музичного мистецького спрямування.

Типова навчальна програма встановлює мету, завдання навчальної дисципліни відповідно до ключових компетентностей, рекомендовані форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, методи навчання, форми і засоби поточного та підсумкового контролю, рекомендації щодо його проведення, а також критерії оцінювання рівня досягнень результатів навчання.

Опанування нормативного змісту типової навчальної програми дає можливість здобувачам освіти:

застосовувати набуті в процесі навчання компетентності, визначені освітньою програмою з музичного мистецтва (інструментальні класи, цифрові клавішні інструменти та синтезатор) у своєму повсякденному житті;

після завершення періоду навчання самостійно опанувати нові моделі сучасних цифрових клавішних інструментів;

продовжити навчання на наступному підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненим видом мистецтва.

Типова навчальна програма орієнтована на здобуття початкової музичної освіти елементарного підрівня учнями в мистецьких школах (музичних школах, музичних відділеннях шкіл мистецтв), а також може бути використана іншими суб'єктами освітньої діяльності, які реалізують програми позашкільної освіти за мистецьким напрямом.

Нормативний зміст типової навчальної програми розрахований на дітей, які розпочинають навчання в 6-7 років (перший клас початкової загальноосвітньої школи), а також може бути реалізований у навчанні осіб старшого віку, які не мають початкових компетентностей, формування яких передбачено цією типовою навчальною програмою. У разі навчання осіб, старших за 6-7 років, кількість років навчання для опанування змісту типової

навчальної програми може скорочуватись з урахуванням психофізичного розвитку учня/учениці, його/її можливостей, темпу опанування ним/нею нормативного змісту для досягнення результатів навчання, передбачених для четвертого року здобуття освіти на елементарному підрівні. У цьому випадку виклад передбаченого матеріалу ущільнюється за рахунок відведення меншої кількості годин на той чи інший модуль програми.

Нормативний зміст типової навчальної програми ґрунтується на елементах європейських та світових програм навчання гри на електронних клавішних інструментах, зокрема, на програмі Трінті-коледжу (м. Лондон, Великобританія), коледжу Берклі (м. Бостон, США), програмі YMES (м. Токіо, Японія), RBES (Сінгапур) та інших, а також базується на національних традиціях та сучасних доробках українських фахівців. Водночас враховуються актуальні потреби особистості у творчому самовираженні, формуванні музичного світогляду, образного мислення та емоційно-естетичного досвіду.

Навчальна програма є основою для розроблення викладачем *робочої навчальної програми* з навчальної дисципліни **«Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»**, в якій конкретизується: тематика; послідовність викладу навчального матеріалу; комплекс художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів; заходи поточного контролю та обсяг годин на опанування учнями змісту навчальних модулів відповідно до їх здібностей і можливостей.

1. Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програми з навчальної дисципліни «Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»

Мета опанування нормативного змісту типової навчальної програми полягає в ранньому виявленні та розвитку індивідуальних здібностей учнів; набуттю основних навичок гри на цифрових клавішних інструментах (елементарної технічної складності); формуванні відповідних компетентностей у сфері музичного мистецтва; створенні умов для розвитку творчих здібностей учнів будь-якого віку; залучанні учнів до різних форм музичної діяльності – виконавської (соло та в ансамблі), композиторської, імпровізаційної, аранжувальної, звукорежисерської та інших.

Опанування типової навчальної програми сприяє розвитку в учнів художньо-естетичного смаку, позитивного ставлення до національної та світової музичної спадщини, стимулює бажання продовжувати здобуття музичної освіти.

Зміст навчання передбачає:

формування початкових навичок гри на цифрових клавішних інструментах (синтезаторі);

ознайомлення учнів із функціональними та художньо-виразними можливостями цифрових клавішних інструментів;

опанування елементарних навичок користувача в роботі з комп'ютерним програмним забезпеченням (музичними програмами, нотними редакторами тощо);

розвиток вміння читання з листа нотного тексту, літерного позначення та підбирання на слух;

отримання учнями первинних уявлень та початкових навичок аранжування музичного матеріалу та створення власних композицій;

формування досвіду сценічного виступу.

Реалізація змісту типової навчальної програми спрямовано на виконання таких **завдань**:

у когнітивній (пізнавальній) сфері – формування базових знань, вмінь та навичок для свідомого застосування принципів відтворення музичних образів під час виконання творів інших авторів та створенні власних аранжувань та музичних творів, ознайомлення із характерними рисами музики різних стилів, епох та напрямів;

у ціннісно-мотиваційній сфері – розвиток особистої культури учнів та їх стимулювання у розширенні власного художнього смаку, формування зацікавленості до навчання, музикування та спілкування з музикою через різні види музичної діяльності (сприймання, виконання, імпровізація); мотивація для вираження патріотичних почуттів; розвиток здатності до самостійної роботи та активізації та поширенню комунікативних навичок;

в емоційній сфері – всебічний розвиток уявлення та художнього мислення учнів, розкриття їх внутрішнього творчого та духовного потенціалу; формування вміння аналізувати, порівнювати та виділяти головне; розвиток емоційної чуйності та здатності до емпатії; виховання сили волі, наполегливості та цілеспрямованості для досягнення конкретних цілей;

у психомоторній сфері – оволодіння виконавськими навичками гри на цифрових клавішних інструментах (у різних варіантах постановки та/або посадки), відтворення певних маніпуляційних дій за наданою інструкцією, формування свідомого керування та координації ігрових рухів для досягнення точності виконання завдань.

2. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Освітній процес у межах типової навчальної програми здійснюється у формі навчальних занять, контрольних заходів (академічних концертів, контрольних уроків, публічних виступів, перевідних та випускних іспитів тощо).

Основною формою організації навчання з навчальної дисципліни **«Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»** є **урок**, який проводиться у формі індивідуального заняття. Форми уроків викладач обирає з урахуванням індивідуальності учнів, відповідно до їх вікового й особистісного розвитку, здібностей та темпу засвоєння навчального матеріалу. Водночас можуть використовуватись та поєднуватись наступні **типи** уроків:

традиційні – урок засвоєння нових знань, урок засвоєння навичок та умінь, урок застосування знань, навичок і умінь, урок узагальнення та систематизації знань, урок контролю та корекції, комбіновані уроки;

нестандартні – урок-гра, урок-вікторина, урок-квест, урок-екскурсія, урок-концерт, урок-конкурс;

інтегровані – у межах музичного предмета та міждисциплінарні; з використанням наочно-дидактичного матеріалу, літературних джерел, застосуванням елементів інших музичних дисциплін (музична грамота та практичне музикування, колективне музикування, спів тощо).

Для реалізації завдань навчальної програми використовуються такі **методи**: *мовний* (розповідь, бесіда, пояснення, зауваження);

наочний (виконання твору або окремих прийомів викладачем, демонстрація аудіо- та відеоматеріалів);

практичний (виконання учнями музичних вправ, послідовна робота над твором);

аналітичний (спостереження, порівняння, узагальнення, відокремлення, аналіз, синтез).

Викладач має право на академічну свободу (свободу викладання, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі), педагогічну ініціативу та розроблення власного/власної (авторського/авторської) методу / прийому / методики з описом педагогічної проблеми та оригінальних шляхів її вирішення.

Типова навчальна програма розрахована на 4 роки: 210 навчальних годин із навантаженням 1 година на тиждень на першому та другому роках навчання (35 годин на рік), із навантаженням 2 години на тиждень на третьому-четвертому роках навчання (70 годин на рік). Рекомендовано на початковому етапі (першому-другому роках навчання) додатково використовувати 1 годину для індивідуальних уроків для підсилення результатів з фаху **«Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»**.

Також для підсилення фахових здібностей в освітньому процесі можна передбачити використання навчальних годин з таких навчальних дисциплін варіативної частини: додатковий музичний інструмент (фортепіано, акордеон, спів чи інші), композиція, імпровізація, основи аранжування, основи звукорежисури, колективне музикування (вокальні та/або інструментальні ансамблі), ансамблі малих форм тощо, викладання яких може забезпечити заклад мистецької освіти.

Типовою навчальною програмою передбачені щорічно до 6 резервних годин на всіх роках навчання, які використовуються викладачем для реалізації диференційного підходу та забезпечення кожного/кожної учня/учениці можливістю опанувати в індивідуальному темпі нормативний зміст навчальної дисципліни. Завдяки резервним годинам викладач також може планувати інші форми роботи, зокрема позакласної: відвідування з учнями концертів, майстер-класів, конкурсів та інших культурно-мистецьких заходів, що безпосередньо пов'язані із тематикою та змістом навчання.

3. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу

Для результативного проведення занять з навчальної дисципліни «**Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)**» відповідні приміщення (класи) мають бути забезпечені необхідним набором основних матеріально-технічних засобів: цифровими клавішними інструментами та/або синтезаторами, акустичним фортепіано, підставкою під синтезатор, столом, стільцями, шафою, стендом для наочних посібників, достатньою кількістю розеток «Шуко» (тип F) та ін.

Цифрові клавішні інструменти мають відповідати певному технічному рівню та обов'язково мати наявність таких функцій, як динамічна клавіатура, автоаккомпанемент із різними типами розпізнавання акордів (звичайний, спрощений, повноклавіатурний тощо), банки тембрів та стилів, можливість запису музики та її редагування, функції розподілу клавіатури та використання одночасно двох тембрів, підключення педалей, панель реєстраційної пам'яті, облаштування портом USB.

Для успішної реалізації типової навчальної програми має значення можливість використання програвачів, компакт-дисків, комп'ютерів та/або ноутбуків, планшетів та відповідного програмного забезпечення до цих пристроїв. Бажано підключення до мережі Інтернет (дротове або Wi-Fi).

Приміщення для занять має бути сухим, достатньо освітленим та відповідати нормам пожежної безпеки.

4. Нормативний зміст, обсяг навчальної дисципліни та результати навчання

Перший рік навчання

Мета першого року навчання – ознайомлення з цифровими клавішними інструментами (синтезатором), відпрацювання правильної посадки та вільної постановки рук, отримання початкових знань з нотної грамоти, засвоєння первинних технічних навичок.

Розподіл змісту навчальної програми за модулями першого року навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (1**/2*** год./тижд.)	Результати навчання
<i>Модуль 1.</i> Донотний період навчання*	Ознайомлення із цифровим клавішним інструментом (синтезатором). Техніка безпеки під час роботи. Організація посадки за інструментом та правильної	8/16 (з них резервних годин 1)	Знає алгоритм вмикання та вимикання інструмента. Виконує правила техніки безпеки під час роботи. Демонструє правильну посадку за інструментом, вільну постановку рук.

	<p>постановки рук. Ознайомлення з технічними та виразними можливостями інструмента, основними кнопками керування. Формування звуковисотних та метро-ритмічних уявлень. Ознайомлення з характерними особливостями та розташуванням банків тембрів та стилів. Формування уявлень про тривалості та їх співвідношення. Створення власних музичних образів за допомогою вбудованих звукових ефектів. Вивчення клавіатури. Формування первинних ігрових рухів.</p>		<p>Відрізняє на слух звуковисотну та темброву характеристику звука. Вміє знаходити та вмикати потрібний музичний тембр. Виконує ритмічні вправи, орієнтується на клавіатурі.</p>
<p>Модуль 2. Застосування нотної грамоти. Оволодіння первинними виконавськими навичками. Читання з листа.</p>	<p>Базові складові нотної грамоти. Запис нот та відтворення нотного тексту на інструменті. Прості побудови музичного мовлення: фраза, речення, період. Вдосконалення ігрових рухів. Ознайомлення із штрихами (staccato, legato, non legato). Динамічні відтінки, особливості їх відтворення залежно від обраного тембру. Формування уявлень про читання нот з листа.</p>	<p>8/16 (з них резервних годин 1)</p>	<p>Знає базові складові нотної грамоти, відтворює на інструменті нескладні п'єси. Демонструє вдосконалення ігрових рухів, постановки рук. Вміє відтворювати штрихи (staccato, legato, non legato). Розуміє градацію динамічних відтінків та особливості їх відтворення. Виконує з листа нескладні п'єси правою та лівою рукою по черзі.</p>
<p>Модуль 3. Гра з автоаккомпанементом. Творчі завдання.</p>	<p>Аплікатура та її застосування. Ознайомлення з автоаккомпанементом (у режимі спрощеного взяття акордів). Вдосконалення читання з листа. Ознайомлення із басовим ключем. Продовження роботи над вдосконаленням ігрових</p>	<p>10/20 (з них резервних годин 2)</p>	<p>Використовує під час гри на інструменті відповідну аплікатуру. Вміє виконувати акомпанемент (партію лівої руки) у режимі спрощеного взяття акордів. Читає та грає ноти у басовому ключі. Виконує з листа нескладні п'єси обома руками</p>

	рухів. Створення власних музичних образів за допомогою різних тембрів інструменту.		у режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Створює музичні образи за допомогою звукових ефектів.
Модуль 4. Вдосконалення виконавських навичок. Ускладнення творчих завдань. Публічний виступ.	Розширення аплікатурних навичок (гра інтервалів в межах квінти лівою рукою). Читання з листа простих п'єс обома руками в режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Робота над простими п'єсами з автоакомпанементом у режимі спрощеного взяття акордів. Вивчення творів напам'ять. Підготовка до публічного виступу. Виконання напам'ять 2-х нескладних п'єс на контрольному заході.	9/18 (з них резервних годин 2)	Виконує позиційні вправи для лівої руки. Виконує з листа нескладні п'єси обома руками. Вміє вмикати лівою рукою вступ, збивку та закінчення автоакомпанементу. Виконує 2 п'єси напам'ять. Демонструє виконання правил публічного виступу.
Всього годин:			35** (з них резервні – 6) 70*** (з них резервні – 6)

*Додатковий період може бути скорочений у залежності від індивідуальних емоційних та психофізичних особливостей учнів.

**Зазначені мінімально необхідні результати навчання, що досягаються за 1 годину на тиждень.

***Для покращення результативності на початковому етапі можливо додатково використовувати 1 годину з варіативної частини для підсилення ефективності навчання, яка рекомендована для індивідуальних уроків. Водночас зміст навчання повинен містити більший об'єм навчального матеріалу.

За підсумками навчального року учень/учениця повинен/повинна пройти 15-20 простих музичних п'єс, народних та дитячих пісень; 3-5 легких етюдів (класичних та джазових), вправи для розвитку техніки, а також позиційні та поставні вправи.

Другий рік навчання

Мета другого року навчання – закріплення раніше отриманих знань, вдосконалення постановки та ігрових рухів, розширення уявлення про можливості цифрових клавішних інструментів, отримання навичок самостійної роботи.

***Розподіл змісту навчальної програми за модулями
другого року навчання***

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (1*/2** год./тижд.)	Результати навчання
<p>Модуль 5. Вдосконалення виконавської техніки. Типові види фактури – гами та арпеджіо. Ознайомлення із ладовими функціями.</p>	<p>Вивчення гами C-dur обома руками в межах двох октав в режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Відпрацювання навичок позиційної гри для лівої руки. Тоніка, домінанта та субдомінанта як головні функції ладу. Базові гармонічні обороти.</p>	<p>8/16 (з них резервних годин 1)</p>	<p>Виконує гаму C-dur та арпеджіо обома руками в межах двох октав в режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Володіє базовими позиціями, відтворює на інструменті прості вправи для лівої руки (з автоакомпанементом). Розуміє принципи застосування головних ладових функцій, грає акомпанемент нескладних мелодій з використанням T, D та S (у режимі спрощеного взяття акордів).</p>
<p>Модуль 6. Первинні уявлення про імпровізацію. Ознайомлення із банками тембрів.</p>	<p>Імпровізація як відтворення музичних побудов (мотивів, фраз, речень) безпосередньо під час гри на інструменті. Банки тембрів, розташування та оперування ними. Темброві характеристики та особливості звуковидобування кожної групи музичних інструментів (клавішних, струнно-смічкових, дерев'яних та мідних духових, ударних інструментів). Поняття про теситуру інструментів. Самостійне опрацювання простих творчих та технічних завдань.</p>	<p>8/16 (з них резервних годин 1)</p>	<p>Грає прості музичні побудови правою рукою під супровід акомпанементу, який виконується викладачем у повільному темпі. Вміє розв'язувати неакордові звуки (дисонанси) в акордові (консонанси); розуміє темброві характеристики різних інструментів та особливості звуковидобування, розрізняє їх на слух. Вміє знаходити та вмикати тембр будь-якого інструмента з вищезазначених груп; самостійно аналізує та виконує прості творчі та технічні завдання.</p>

<p>Модуль 7. Розвиток навичок імпровізації. Вдосконалення читання з листа. Ознайомлення з банком стилів.</p>	<p>Імпровізація 4- та 8-тактових побудов по черзі з викладачем у повільному темпі з використанням питально-відповідних структур. Читання з листа простих п'єс обома руками в режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Банки стилів, розташування та оперування ними. Ознайомлення із стилями у жанрах Pop та Ballada. Стилістичні та метро-ритмічні особливості кожного зі стилів, принципи використання інструментів акомпануючої групи.</p>	<p>10/20 (з них резервних годин 2)</p>	<p>Вміє імпровізувати прості 4- та 8-тактові побудови по черзі з викладачем у повільному темпі, свідомо використовуючи акордові звуки. Виконує з листа прості п'єси (рівень 1 року навчання) обома руками в режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Розуміє стилістичні та метро-ритмічні особливості кожного зі стилів, принципи використання інструментів акомпануючої групи. Вміє знаходити та вмикати потрібний стиль.</p>
<p>Модуль 8. Робота з автоакомпанементом. Творчі завдання. Підготовка до публічного виступу.</p>	<p>Установка потрібного темпу, його зміна. Різні режими розпізнавання акордів в автоакомпанементі (режим спрощеного взяття акордів, режим повного взяття акордів, змішаний режим (Multy)). Робота над простими п'єсами з різними режимами розпізнавання акордів в автоакомпанементі. Вивчення творів напам'ять. Підготовка до публічного виступу. Виконання напам'ять 2-3 нескладних п'єс на контрольному заході.</p>	<p>9/18 (з них резервних годин 2)</p>	<p>Вміє встановити потрібний темп, прискорити або уповільнити його. Розуміє відмінності взяття нот та акордів у лівій руці у разі використання різних режимів розпізнавання акордів. Грає лівою рукою прості гармонічні сітки в тональностях C-dur та/або a-moll з використанням різних режимів розпізнавання акордів. Виконує напам'ять 2-3 нескладні твори на контрольному заході.</p>
Всього годин:		35** (з них резервні – 6)	70*** (з них резервні – 6)

*Зазначені мінімально необхідні результати навчання, що досягаються за 1 годину на тиждень.

**Для покращення результативності на початковому етапі можливо додатково використовувати 1 годину з варіативної частини для підсилення ефективності навчання, яка рекомендована для індивідуальних уроків.

Водночас зміст навчання повинен містити більший об'єм навчального матеріалу.

За підсумками навчального року учень/учениця повинен/повинна пройти 1-2 гами з арпеджіо в межах двох октав та 15-20 різностильових п'єс:

4-6 невеликих етюдів (класичних та/або джазових);

3-4 народні пісні у різних аранжуваннях;

2 класичні п'єси;

4-6 естрадних та/або джазових п'єс.

Третій рік навчання

Мета третього року навчання – вдосконалення технічних навичок, ознайомлення з поліфонічними творами, формування знань про літеро-цифрове позначення акордів, засвоєння автоаккомпанементу в режимі повного взяття акордів, ансамблеве музикування.

Розподіл змісту навчальної програми за модулями третього року навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (2 год./тижд.)	Результати навчання
<i>Модуль 9.</i> Вдосконалення виконавської техніки. Педалізація. Ознайомлення з клавішними інструментами ХХ століття.	Вивчення гами a-moll обома руками в межах двох октав у режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Арпеджіо, акорди. Робота над динамікою, вдосконалення виконання різних динамічних відтінків. Історія створення електро-клавішних інструментів. Терменвокс, Synclavier, Rhodes-ріано, Hammond та інші електро-клавішні інструменти ХХ ст.	16 (з них резервних годин 1)	Виконує гаму a-moll, короткі арпеджіо та акорди обома руками в межах двох октав у режимі повнооктавної клавіатури (Normal). Використовує різні динамічні відтінки, усвідомлює їх застосування в музичних творах. Знає історію створення електро-клавішних інструментів. Має уявлення про специфіку різних інструментів, розрізняє їх тембри.
<i>Модуль 10.</i> Вдосконалення навичок імпровізації. Ознайомлення із поліфонією.	Імпровізація 4- та 8-тактових побудов по черзі з викладачем у повільному темпі з використанням гамоподібного руху в межах тетраорду, терцових та квартових стрибків. Вивчення простих поліфонічних творів (з підголосковою поліфонією).	16 (з них резервних годин 1)	Вміє імпровізувати 4- та 8-тактові побудови по черзі з викладачем у повільному темпі, свідомо використовуючи гамоподібний рух у межах тетраорду, терцові та квартові стрибки. Виконує прості поліфонічні твори (з підголосковою

			поліфонією), розуміє принципи їх побудови.
Модуль 11. Літеро-цифрове позначення акордів. Робота з автоакомпанементом.	Літеро-цифрове позначення нот, мажорних та мінорних тризвуків. Читання з листа акордів у літеро-цифровому позначенні. Автоакомпанемент у режимі повного взяття акордів. Використання обернень в акордах для збереження позицій у лівій руці.	20 (з них резервних годин 2)	Знає літеро-цифрове позначення нот, мажорних та мінорних тризвуків; вміє читати з листа акорди в літеро-цифровому позначенні (у тональностях до 2-х знаків включно); виконує партію автоакомпанементу в режимі повного взяття акордів, використовуючи обернення акордів.
Модуль 12. Ансамблеве музикування. Засоби музичної виразності. Підготовка до публічного виступу.	Засвоєння навичок ансамблевого музикування (з викладачем або з іншими учнями), виконання першої партії. Застосування різних засобів музичної виразності залежно від характеру твору. Підготовка 2-4 музичних творів для публічного виконання.	18 (з них резервних годин 2)	Володіє навичками ансамблевого музикування, впевнено виконує головну (першу) партію. Демонструє розуміння використання тих чи інших засобів музичної виразності для передачі характеру певного твору. Виконує напам'ять 2-4 музичні п'єси на контрольному заході.
Всього годин		70 (з них резервні – 6)	

За підсумками навчального року учень/учениця повинен/повинна пройти 1-2 гами з арпеджіо в різних рухах та акордами в межах двох октав, а також 13-18 різностильових п'єс:

- 3-4 етюди (класичні та/або джазові);
- 1-2 поліфонічні твори;
- 3-4 народні пісні у різних аранжуваннях;
- 2 класичні п'єси;
- 4-6 естрадних та/або джазових п'єс.

Четвертий рік навчання

Мета четвертого року навчання – ознайомлення із прийомами гармонізації, вдосконалення навичок читання з листа літеро-цифрового позначення акордів, створення власного акомпанементу та аранжування, підготовка до підсумкового іспиту.

**Розподіл змісту навчальної програми за модулями
четвертого року навчання**

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (2 год./тижд.)	Результати навчання
<p>Модуль 13. Проста гармонізація мелодії. Літеро-цифрове позначення септакордів.</p>	<p>Найпростіші прийоми гармонізації за допомогою функцій T, S та D. Створення власного акомпанементу в режимі спрощеного та повного взяття акордів. Літеро-цифрове позначення мажорних та мінорних септакордів. Читання з листа тризвуків та септакордів у літеро-цифровому позначенні.</p>	<p>16 (з них резервних годин 1)</p>	<p>Розуміє принципи гармонізації та володіє її основними прийомами (функції T, S та D). Створює власний акомпанемент твору (уривку) у різних режимах взяття акордів. Знає літеро-цифрове позначення мажорних та мінорних септакордів. Вміє читати з листа тризвуки та септакорди у літеро-цифровому позначенні (у тональностях до 2-х знаків включно).</p>
<p>Модуль 14. Стилі джазової і латиноамериканської музики. Аранжування знайомих мелодій.</p>	<p>Ознайомлення із стилями Swing, Jazz Ballade, Dixiland, Foxtrot, Big Band, Bossa Nova, Beguine, Samba, Rhumba тощо, їх характерними рисами, особливостями ритму, типовими інструментами. Аранжування знайомих мелодій за допомогою баса, ударних та ритмованого акомпанементу.</p>	<p>16 (з них резервних годин 1)</p>	<p>Знає та розрізняє на слух стилі джазової, латиноамериканської та популярної музики, їх характерні риси. Вміє знаходити і вмикати необхідний стиль, підбираючи його до відповідної мелодії. Володіє навичками аранжування знайомих мелодій (народних пісень) за допомогою баса, ударних та ритмованого акомпанементу.</p>
<p>Модуль 15. Транспонування мелодії та/або акомпанементу за допомогою відповідних кнопок. Підбір на слух. Творчі завдання.</p>	<p>Транспонування мелодії та/або акомпанементу на заданий інтервал, повертання в основну тональність у разі потреби. Розвиток навичок підбору на слух простої мелодії (наприклад, української народної пісні) та/або гармонії до неї у тональностях до 2-х знаків.</p>	<p>20 (з них резервних годин 2)</p>	<p>Вміє транспонувати мелодію та/або акомпанемент на заданий інтервал, повертатись у основну тональність, користуючись відповідними кнопками інструменту. Вміє підбирати на слух просту мелодію (українську народну</p>

	Створення власних композицій за допомогою автоаккомпанементу у різних режимах розпізнавання акордів.		пісню) та/або гармонію до неї в тональностях до 2-х знаків. Створює власні композиції за допомогою автоаккомпанементу в різних режимах розпізнавання акордів з використанням варіативних режимів та ритмічних заповнень. Демонструє розуміння форми та побудови музичного твору.
Модуль 16. Банк реєстраційної пам'яті. Підготовка до публічного виступу на контрольному заході.	Ознайомлення з банком реєстраційної пам'яті, принципами його використання. Розвиток самоконтролю, вміння самостійно розбирати та вивчати музичні п'єси, виконувати творчі завдання. Підготовка 3-4 музичних творів для публічного виконання.	18 (з них резервних годин 2)	Вміє записувати необхідну інформацію у банки реєстраційної пам'яті та використовувати її в разі потреби. Демонструє розвинуті навички самоконтролю, вміє самостійно розбирати та вивчати музичні п'єси, виконувати творчі завдання. Виконує напам'ять 3-4 різностильові п'єси, читає з листа акорди в літеро-цифровому позначенні.
Всього годин до:		70	(з них резервні – 6)

За підсумками навчального року учень/учениця повинен/повинна пройти 1-2 гами з арпеджіо в різних рухах та акордами в межах двох октав, а також 12-15 різностильових п'єс:

- 3-4 етюди (класичні та/або джазові);
- 1-2 поліфонічні твори;
- 1-2 твори із власним аранжуванням;
- 1-2 класичні п'єси;
- 4-5 естрадних та/або джазових п'єс.

Опанування нормативного змісту навчальної програми учнями передбачає набуття ними компетентностей та досягнення таких **результатів навчання:**

- демонструє правильну постановку, розвинений виконавський апарат, вільні ігрові рухи під час гри на музичному інструменті;
- розуміє будову музичної фрази, демонструє виразне виконання мелодійної лінії;
- володіє основними штриховими прийомами (staccato, legato, non legato);
- демонструє виконавську та технічну майстерність (відповідно до певного

рівня складності);

вміє самостійно працювати, розбирає та вчить нескладні музичні твори, виконує музичні та творчі завдання;

об'єктивно оцінює результати своєї навчальної діяльності, з розумінням ставиться до зауважень стосовно навчання:

читає з листа нескладні твори та невеликі п'єси;

вміє підбирати на слух мелодію та гармонію простих пісень (дитячих, народних), відтворює їх за допомогою автоаккомпанементу;

читає гармонію в літеро-цифровому позначенні, може відтворити її на музичному інструменті в повільному темпі;

грає в ансамблі (музикує разом із викладачем або з іншим/іншими учнем/учнями), узгоджує та координує власні виконавські дії з іншими учасниками ансамблю;

має навички створення власних композицій/аранжувань та їх запису на інструменті;

розбирається в основних стилях популярної, джазової, танцювальної та народної музики;

використовує різні джерела інформації (аудіо- та відеозаписи, пошук нотного матеріалу в Інтернеті); самостійно обирає твір для власного вивчення та виконання;

знає правила поведінки під час сценічного виступу, впевнено та артистично виконує концертну програму.

5. Форми і засоби поточного та підсумкового контролю

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі регулярного та планового спостереження за їх індивідуальним розвитком у процесі навчання. Метою контролю є пошук та відбір результативних шляхів для набуття кожним/кжною учнем/ученицею певних компетентностей та навичок, оволодіння якими необхідне для досягнення результатів навчання.

Поточний контроль є оцінюванням прогресу учня/учениці, що дає можливість відповідним чином адаптувати освітній процес під його/її конкретні потреби. Використання поточного оцінювання дозволяє відстежувати особистісний розвиток дитини, перебіг опановування нею фахових компетентностей та вибудовувати індивідуальну освітню програму, змінюючи в разі потреби педагогічні методи та прийоми. Водночас поточний контроль має грати заохочувальну, стимулюючу та діагностично-регулюючу роль і здійснюється викладачем переважно у вербальному вигляді. Завдяки цьому в учня/учениці формується впевненість в собі, мотивується його/її прагнення до занять та отримання гарних результатів, усувається страх зробити помилку та психологічні скруті.

Для оцінювання учнів **пропонується вербальна система з чотирьох рівнів:**

«має значні успіхи» – високий рівень;

«демонструє помітний прогрес» – достатній рівень;

«досягає результату за допомогою викладача» – середній рівень;

«ще потребує особливої уваги та допомоги» – початковий рівень.

Підсумковий контроль за рік здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці у формі контрольного заходу, на якому перевіряється набуття ключових компетентностей. Контрольний захід (контрольний академічний концерт, перевідний іспит) відбувається наприкінці кожного семестру та проводиться у формі публічного виступу.

На третьому-четвертому роках навчання досягнення учнів оцінюються як вербально, так і в балах за 12-ти бальною шкалою.

Бальне оцінювання передбачає розподіл досягнутих результатів на 4 рівня:
початковий (1-3 бали);
середній (4-6 бали);
достатній (7-9 балів);
високий (10-12 балів).

Підсумковий контроль результатів опанування типової навчальної програми «**Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)**» за елементарним підрівнем здійснюється у формі **підсумкового іспиту**. На цьому заході учень/учениця виконує напам'ять етюд, поліфонічний твір та 1-2 різностильові п'єси, читає з листа акорди у літеро-цифровому позначенні (у тональностях до 3-х знаків включно), за бажанням виконує власний твір. Припустимо одну з п'єс виконувати в ансамблі з викладачем або з іншими учнями.

Під час підсумкового контролю оцінюються всі компоненти навчального матеріалу: опанування відповідним ступенем виконавської техніки, демонстрація набутих компетентностей, що передбачаються у типовій навчальній програмі, рівень виконання як технічних, так і художньо-ідейних завдань, певна виконавська свобода та артистизм, загальна сценічна культура.

Заходи поточного та підсумкового контролю

Рік навчання	Програмні вимоги	
	I семестр	II семестр
1	-	<i>Підсумковий контрольний захід (іспит):</i> виконання 2-х різностильових музичних творів напам'ять.
2	Виконання 2-3-х різностильових музичних творів на концерті класу, відділу, школи тощо (форму публічного виступу обирає викладач).	<i>Підсумковий контрольний захід (іспит):</i> виконання 2-3-х різностильових музичних творів напам'ять.
3	Виконання 2-3-х різностильових музичних творів на концерті класу, відділу, школи тощо (форму публічного виступу обирає викладач).	<i>Підсумковий контрольний захід (іспит):</i> виконання 2-4-х різностильових музичних творів напам'ять.
4	Виконання 2-3-х різностильових музичних творів на концерті класу, відділу, школи тощо (форму публічного виступу обирає викладач).	<i>Підсумковий контрольний захід (іспит):</i> виконання напам'ять 3-4-х різностильових музичних творів (зокрема етюд, поліфонічного твору, власної п'єси та/або п'єси із

		власним аранжуванням), читання з листа акордів у літеро-цифровому позначенні (у межах тональностей до 2-х знаків включно).
--	--	--

6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Запропоновані критерії оцінювання досягнутих результатів навчання учня/учениці дозволяють виявити динаміку процесів, пов'язаних з віковими змінами, рівнем досягнень, результатів навчання за навчальною програмою **«Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»**.

Для здійснення вербального оцінювання рекомендовано використовувати **Свідоцтво досягнень**, яке надає батькам і учню/учениці зрозумілий та структурований зворотний зв'язок про його/її навчальний поступ, набуття компетентностей під час навчального року. Нижче наведено рекомендований зразок Свідоцтва досягнень з навчальної дисципліни **«Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»** (для першого-другого років навчання); позначення певного рівня досягнень у відповідній клітинці проставляється позначка «+» або «V».

Для учнів третього-четвертого років навчання досягнення оцінюються за відповідною шкалою балів (наприклад, високий рівень досягнень «має значні успіхи» дорівнює 10-12 балам тощо). Оцінювання на завершальному році опанування типової навчальної програми передбачає зіставлення навчальних досягнень учня/учениці з конкретними очікуваними результатами навчання – підсумковими вимогами випускного класу, визначеними освітньою програмою.

Свідоцтво досягнень з навчальної дисципліни «Цифрові клавішні інструменти (синтезатор)»

Характеристика особистих досягнень здобувача освіти	має значні успіхи	демонструє помітний прогрес	досягає результату з допомогою викладача	потребує подальшого вдосконалення
Виявляє зацікавленість до процесу навчання.				
Активно, сумлінно працює на уроці, виконує завдання викладача.				
Має базові уявлення про технічні можливості цифрових клавішних інструментів.				
Має правильну посадку/постанову за інструментом.				
Вміє готувати інструмент до роботи, вмикати стилі, тембри, темп, тощо.				
Має сформовані органічні координовані рухи рук та				

пальців.				
Має первинно розвинений слуховий контроль.				
Має первинно розвинене почуття ритму.				
Відтворює артикуляційні прийоми: legato, non legato, staccato.				
Знає базові аплікатурні принципи.				
Застосовує засоби музичної виразності під час гри.				
Читає з листа обома руками прості п'єси.				
Підбирає на слух мелодії українських народних пісень.				
Створює власні музичні образи та музичні уривки.				
Виконує правила поведінки під час публічних виступів.				
Вміє працювати самостійно, виконувати творчі завдання.				
Об'єктивно оцінює результати власної роботи.				
Демонструє володіння навчальним репертуаром у повному обсязі.				

Свідоцтво рекомендовано заповнювати кожного семестру або раз на рік.

7. Список рекомендованої літератури

1. Без свінга нет музики [Ноти] : джазовые мелодии в стиле свинг (первая половина XX века) / ред. Н. Н. Джавахидзе. Харьков : Фактор, 2007. 32 с.
2. Бзовська Л. Світ сучасної музики: електронний синтезатор. Хрестоматія. Київ : Музична Україна, 2008. 60 с.
3. Важов С. Школа игры на синтезаторе. Санкт-Петербург : Композитор, 2003. 78 с.
4. Граємо джаз. Твори українських композиторів для фортепіано. Київ : Музична Україна, 1990. 48 с.
5. Дворжак Мілан. Джазові етюди для фортепіано. Київ : Мелосвіт, 2016. 80 с.
6. Дунаєвський М. Музика з к/ф «Мері Попінс, до побачення!». Київ : Мелосвіт, 2004. 24 с.
7. Жульєва Л., Красовський В. Популярні зарубіжні мелодії. Київ : Мелосвіт, 2004. 105 с.
8. Журавицький В. Добрий приятель свінг. Київ, 1998. 44 с.
9. Замороко Н. Эстрадные и джазовые пьесы для фортепиано. Киев : Музична Україна, 1985. 104 с.

10. Іваницький А. Хрестоматія з українського музичного фольклору. Київ : Музична Україна, 2008. 520 с.
11. Івэнс Л. Ритми джаза в игре на фортепиано. Киев : Музична Україна, 1986. 40 с.
12. Івэнс Л. Техника игры джазового пианиста. Киев : Музична Україна, 1985. 28 с.
13. Корнілова О. Світ сучасної музики: електронний синтезатор : навч. посіб. Київ : Музична Україна, 2003. 60 с.
14. Красовський В. Популярні музичні мелодії. Київ : Мелосвіт, 2004. 105 с.
15. Облещук М. Сонце України. Тернопіль : Богдан, 2012. 48 с.
16. Орлов В. Ансамбли малышам: для фортепиано в 4 руки. Запорожье, 2010. 19 с.
17. Петренко Л. Играю на синтезаторе. Москва : Музыка, 2000. 46 с.
18. Пешняк В. Курс игры на синтезаторе. Москва : Композитор, 2000. 164 с.
19. Пітерсон О. Джазові зошити 1, 2 та 3. Київ : Мелосвіт, 2004. Вип. 1–3.
20. Полянський В. Американські блюзи. Київ : Мелосвіт, 2004. 64 с.
21. Прімакова А. Синтезатор: крок за кроком. Київ : Музична Україна. 2018. 48 с.
22. Сасько Г. Граю джаз! Вип. 1–2. Київ : Гроно, 2002. 8 с.
23. Сасько Г. Улюблені пісні з мультфільмів. Вип.1, 2, та 3. Київ : Гроно, 2004. 12 с.
24. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки. Київ : Музична Україна, 1987. 128 с.
25. Симоненко В. Мелодії джазу. Антологія. Київ : Музична Україна, 1984. 319 с.
26. Сиротюк П. Юним піаністам. Тернопіль : Богдан, Вип. 1–3.
27. Тимонин М. Шедевры мировой классики и эстрады в переложении для синтезатора. Новосибирск : Арт-Сервис, 2006. 21 с.
28. Чугунов Ю. Святой Томас. Москва : Мелограф, 2000. 32 с.
29. Шавкунов И. Мой инструмент синтезатор. Санкт-Петербург : Композитор, 2002. 42 с.
30. Baerman Noah. The Versatile Keyboardist. Alfred Publishing Co Inc. USA. 2015. 96 p.
31. Bouchard J., Romeo S. The Total Rock Keyboardist. Alfred Publishing USA. 2007. 128 p.
32. Cavalier D., Brewer H. Blues Keyboard Basics: Steps 1&2, Alfred Publishing. 2007. 48 p.
33. Complete Keyboard Player: 21st Century Love Songs, Wise Publications. UK. 2014. 40 p.
34. Degreg Phil. Jazz Keyboard Harmony. New Albany. USA. Jamey Aebersold Jazz. 1994. 240 p.
35. Dousa Eduard. Devet jazzovich minietud. Mucica Gioia. Praha, 2012. 16 p.
36. Easy 4-Chord Keyboard Songbook: Popular Hits, Wise Publications. UK. 2015. 24 p.

37. Evans P., Scott D. 100 of the Best Songs Ever! For Keyboard. Music Sales Ltd. 2000. 230 p.
38. Hammer J. Fast Forward – Cool Blues Keyboard. Sheetmusicplus. USA. 2014. 64 p.
39. Heumann H.-G. Romantic Pop Piano. Bosworth Edition. 1991. Vol. 1–8.
40. Litten N. Keyed Up: Blue Book. Alfred Publishing Co Inc. USA. 2010. 64 p.
41. Manus M., Palmer W. & Palme T. Keyboard 101. Alfred Publishing Co Inc, 48 p.
42. Maske D. Progressive Rock Keyboard. Hal Leonard Corporation. USA. 2007. 112 p.
43. Mier M. Classical Jazz, Rags & Blues. Alfred Publishing. USA. 2012. 24 p.
44. Mier M. Jazz, Rags & Blues. Alfred Publishing. USA. 1993. 14 p.
45. Montagu Christophe Martin de. Claviers et Synthétiseurs Pour les Nuls. Editions First. Paris. 2005. 350 p.
46. Schmitz M. Jazz Parnass (I та II), VEB Deutscher Verlag fur Musik. Leipzig. 1978–1979. 102 p.
47. Sixty of the World’s Easiest to Play Songs with 3 Chords. Hal Leonard. USA. 1990. 92 p.
48. The Beatles. 100 Hits for All Keyboards. Wise Publications. 1988. 207 p.
49. Ward J. Electronic keyboard (1-3). Published by Trinity College, London. UK. 2015. Vol 1–3.
50. Woods T. Easy Soloing For Blues Keyboard. Alfred Publishing Co Inc. USA. 2007. 47 p.

ДОДАТОК 1

Орієнтовний перелік педагогічного репертуару

1 рік навчання

- О. Гнесіна Маленькі етюди
Л. Шите Етюди
Г. Мурадян Джазові етюди №№ 1–3
М. Шмітц Джазові вправи та етюди №№ 1–7
Лі Івенс Прості джазові етюди
Українська народна пісня «Іди, іди, дощику»
Українська народна пісня «Сонечко»
Українська народна пісня «Подоляночка»
Українська народна пісня «Ніч яка місячна»
Українська народна пісня «Вийди, вийди, Іванку»
Українська народна пісня «Несе Галя воду»
Українська народна пісня «Коляд, коляд, колядниця»
Українська народна пісня «Грицю»
Білоруська народна пісня «Перепілонька»
Американська народна пісня «Lonesome Road»
Американська народна пісня «Yankee Doodle»
Американська народна пісня «Roll On, Roll On»
Американський блюз «Rabbit Foot Blues»
Польська народна пісня «Два коти»
Польська народна пісня «Вісла»
Німецька народна пісня «Ach, mein leiber Augustin»
Французька народна пісня «Три вірних друзяки»
Англійська народна пісня «Dance With Me, My Friend»
Шотландська народна пісня «Зелені рукава»
Г. Артоболевська «Вальс песиків», «Живемо ми у горах»
М. Красев «Журавель»
В. Калініков «Тінь, тінь»
І. Філіп «Колискова»
О. Гедіке «Рігодон»
Л. Бекман «Ялинонька»
О. Філіпенко «Веселий музика»
Ф. К. Грубер «Silent Night»
Ж. Арман П'єса
Й. Гайдн Анданте (уривок з симфонії «Сюрприз»)
Л. ван Бетховен «Ода до радості» (з фіналу симф. № 9, ор.125)
Г.-Ф. Телеман П'єса
Д. Штейбельт Адажіо
Л. Моцарт Менует
Д. Тюрк Аріозо
П. Чайковський Вальс (з балету «Спляча красуня»)

С. Фостер «Swanee River»
Д. Уотт «Три поросяти»
Ф. Кеверен «Magnet March»
Ф. Кеверен «The Stream»
Дж. П'єрпон «Jingle Bells»
Е. Престлі «Love Me Tender»
М. Хіл «Happy Birthday»
Б. Бойд «Dance Of The Court Jester»
Х. Цицарос «Tribal Celebration»
М. Майєр «Surfboard Boogie»
М. Майєр «Sneaky Business»
М. Майєр «Just Struttin' Alone»
Г. Мурадян «Перший вальс»
Г. Мурадян «Весела прогулянка»
Г. Гладков «Пісенька Левенятка та Черепахи»
М. Замороко «Потяг йде»

2 рік навчання

Л. Шите Етюди
Г. Беренс Етюди
Лі Івенс Прості джазові вправи та етюди
М. Шмітц Джазові вправи та етюди №№ 8–13
О. Пітерсон Jazz Exercise and Menuet № 4 та № 5 (з 1 зошиту)
Українська народна пісня «Дударіку»
Українська народна пісня «Спать мені не хочеться»
Українська народна пісня «Веснянка»
Українська народна пісня «Ой, лопнув обруч»
Українська народна пісня «Ой, на горі калина»
Українська народна пісня «Ой ти, дівчино, зарученая»
Українська народна пісня «Ой, за гаєм, гаєм»
Українська народна пісня «Сонце низенько»
Американська народна пісня «Take This Hummer»
Американський блюз «Kansas City»
Англійська народна пісня «Hush, Little Baby»
Французька народна пісня «Sur le Pont d'Avignon»
Французька народна пісня «La Caille»
Іспанська народна пісня «Las Nubes y la Esperanza»
Г. Персел Арія
Ж.-Ф. Рамо Рігодон
Г. Гендель Менует
Й. С. Бах «Волинка»
Й. С. Бах Маленька прелюдія № 2 C-dur
І. Крігер Буре
І. Гумель Легка п'єса
В. А. Моцарт Менует F-dur

В. А. Моцарт Алєгро
Л. ван Бєтховєн «Бабак»
Л. ван Бєтховєн «Тирольська пїсня»
П. І. Чайковський Старовинна французька пїсєнька
Д. Кабалєвський Клоуни
Н. Рота «Speak Softly Love» (з к/ф «Хрещений батько»)
Е. Л. Уєбєр «Memory»
Дж. Лєнон, П. Маккартні «I Will»
Дж. Лєнон, П. Маккартні «Let It Be»
О. Бурковська «Бугі»
Б. Карлтон «Ja-Da»
Л. Хєндман «Are You Lonesome Tonight»
Дж. Лєйтон «After You've Gone»
Д. Маркс «All Of Me»
Дж. Гершвін «Somebody Loves Me»
М. Майєр «All Rockin' Chair»
Є. Крилатов «Колискова вєдмєдиці» (з м/ф «Умка»)
Г. Гладков «Пїсєнька Голубого Щєняти» (з м/ф «Голубє Щєня»)
М. Замороко Блюз

3 рїк навчання

Л. Шїтте Етюд
Т. Лак Етюд № 20
О. Лємуан Етюд № 11 та 20
О. Пїтерсон Jazz Exercise and Menuet № 8 та № 12 (з 1 зошити)
Українська народна пїсня «Ой, у вишневому садку»
Українська народна пїсня «Їхав козак за Дунай»
Українська народна пїсня «За нашим стодолом»
Українська народна пїсня «Мїсяць на небї»
Українська народна пїсня «Ой, у гаю, при Дунаю»
Італійська пїсня «Santa Lucia»
Американська народна пїсня «Chilly Winds»
Ірландська народна пїсня «Зелєни рукави»
Й. С. Бах Менует G-dur
Д. Циполї Менует d-moll
Г. Ф. Тєлеман Рїгодон
Ж. Арман Фугєта
Г. Гєндєль Сарабанда d-moll
Р. Шуман «Солдатський марш»
Д. Кабалєвський Клоуни
О. Грєчанїнов Вальс
Ю. Щуровський «Розповїдь»
Дж. Лєнон, П. Маккартні «All My Loving»
Дж. Лєнон, П. Маккартні «Ob-la-di, Ob-la-da»
Дж. Лєнон, П. Маккартні «Hey, Jude»

М. Молдін «Королівський танець» (з циклу «5 прелюдій для синтезатору»)

Д. Шенбергер «Whispering»
В. Янг «Sweet Sue, Just You»
Р. Роджерс «Edelweiss»
Дж. Гершвін «But Not For Me»
В. Дональдсон «Yes, Sir, That's My Baby»
Б. Кемпферт «Strangers In The Night»
Г. Манчіні «Moon River»
М. Легран «I Will Wait For You»
Е. Морікконе «Chi Mai»
Б. Кемпферт «Strangers In The Night»
Дж. Герман «Hello, Dolly!»
М. Майєр «Blues For Dolores»
М. Мордасов «Старовинний мотив»
Л. Колодуб «Гопак»
Ж. Колодуб «Бугі-вугі»
Г. Сасько «Перший пролісок»

4 рік навчання

А. Лешгорн Етюди №№ 8 та 4
М. Шмітц Джазові вправи та етюди №№ 14-22
О. Пітерсон Jazz Etude and Piece №1 та №5 (з 2 зошиту)
М. Дворжак Джазові етюди №№ 2 та 3
Українська народна пісня «Гандзя»
Українська народна пісня «Ой, дівчино, шумить гай»
Українська народна пісня «Цвіте терен»
Українська народна пісня «Ой, ти чуєш, дубе»
Українська народна пісня «Місяць на небі»
Американський спірічуел «Go Down, Moses»
Іспанська народна пісня «Las Asturiana»
Й. С. Бах Маленька прелюдія № 3 c-moll
Й. С. Бах Маленька прелюдія № 10 g-moll
Ф.-Е. Бах Маленька фантазія
Г. Гендель Сарабанда d-moll
А. Корелі Сарабанда
Й. Гайдн Менует G-dur
А. Куперен Менует
Л. ван Бетховен «Німецький танок»
Дж. Верді Марш (з опери «Аїда»)
Р. Шуман «Сміливий вершник»
А. Хачатурян Андантино
Д. Шостакович Гавот
Е. Макдоуелл «До дикої рози»
В. Косенко Вальс

К. Стеценко «Вечірня пісня»
О. Злотник «Зелений гай»
Д. Дасен «Et Si Tu N'existais Pas»
Дж. Ленон, П. Маккартні «Get Back»
Дж. Ленон, П. Маккартні «Yellow Submarine»
Дж. Ленон, П. Маккартні «Yesterday»
Дж. Ленон, П. Маккартні «Can't Buy Me Love»
Б. Гребенщіков «Под небом голубим»
О. Рибніков «Я тебе ніколи не забуду» (з рок-опери «Юнона та Авось»)
М. Молдін «Медитація» (з циклу «5 прелюдій для синтезатора»)
Стінг «Shape Of My Heart»
Дж. Лоуренс «All Or Nothing At All»
Дж. Гершвін «I've Got Rhythm»
Дж. Гершвін «Lady Be Good»
Дж. Гершвін «It Don't Mean a Thing (If It Ain't Got That Swing)»
Дж. Мерсер «Dream»
Е. Ренд «Only You»
Л. Пріма «Sing, Sing, Sing»
Ч. Чаплін «Smile»
Ш. Брукс «Some Of These Days»
Ф. Черчїл «Someday My Prince Will Come»
Д. Юменс «Tea For Two»
В. Янг «Sweet Sue, Just You»
Н. Рота «A Time For Us» (з к/ф «Ромео та Джул'єта»)
Дж. Хорнер «My Heart Will Go On» (з к/ф «Титанїк»)
С. Ролїнз «St. Thomas»
А. Челентано «Soli»
М. Майєр «Persistent Rhythm»
К. Мїнелоно «Mamma Maria»
Д. Крамер «Пострибаймо!»
Г. Сасько «Пїсенька дощика» (з м/ф «Капітошка»)
Е. Доуша «Джаз-вальс»
Е. Доуша «Sweet»
О. Злотник «Зелений гай»
Т. Кароль «Україна – це ти»

ДОДАТОК 2

Список інтернет-ресурсів

1. Free Keyboard Sheet Music : web site. URL : http://www.8notes.com/keyboard/sheet_music/ (дата звернення : 10.12.2019).
2. Alfred's Teach Yourself to Play Electronic Keyboard : web site. URL : <http://www.alfred.com/electronic-keyboard/b/> (дата звернення : 10.12.2019).

3. Electronic Keyboard Collection Book 1 (Trinity Repertoire Library) Initial – Grade 1 : web site. URL : <http://www.boosey.com/shop/prod/Ward-Jeremy-Electronic-Keyboards-Collection-Book-1-Trinity-Repertoire-Library-Initial-Grade-1/905219> (дата звернення : 10.12.2019).
4. Musical Instruments for sale : web site. URL : <http://www.ebay.co.uk/bhp/keyboard-song-book> (дата звернення : 10.12.2019).
5. The Instant Piano Songs : web site. URL : <http://www.halleonard.com/series/INSTNT?dt=item#products> (дата звернення : 10.12.2019).
6. Keyboard – Music Box Meadowhall : web site. URL : <http://www.musicboxmeadowhall.co.uk/collections/keyboard> (дата звернення : 10.12.2019).
7. Musicroom : web site : web site. URL : http://www.musicroom.com/se/id_no/0442057/details.html (дата звернення : 10.12.2019).
8. Nocread.com : web site. URL : <http://www.nocread.com/easy/easy-soloing-for-jazz-keyboard-book-cd.html> (дата звернення : 10.12.2019).
9. Нотоносец : web site. URL : <http://www.notonosec.at.ua/load/drugie/sintezator/32> (дата звернення : 10.12.2019).
10. Prestomusic : web site. URL : <http://www.prestomusic.com/sheet-music/instruments/866--keyboard> (дата звернення : 10.12.2019).
11. Sheetmusicplus : web site. URL : <http://www.sheetmusicplus.com/search/instruments/electronic-keyboard/900032> (дата звернення : 10.12.2019).